

WPROWADZENIE

Wyzwania globalnej konkurencji, występujące zjawiska kryzysowe oraz konieczność wzrostu polskiej gospodarki zarówno w przemyśle, jak i usługach stały się imperatywem rozwoju kraju.

Nie może zatem dziwić, że właśnie zagadnienie transferu wiedzy, sfera B+R oraz kreowanie, absorpcja, wdrażanie czy dyfuzja innowacji to główne tematy artykułów niniejszego opracowania pt. „Nowoczesność przemysłu i usług”. Konieczność wzrostu innowacyjności w naszym kraju jest akceptowana i coraz powszechniej uświadamiana. Problematyka oraz związana z nią terminologia innowacji stały się niemal wszechobecne w dyskusjach gospodarczych. Ta pewna nadmiarowość formy w stosunku do merytorycznych treści spełnia pozytywną rolę, włączając szerokie kręgi społeczne w poszukiwanie skutecznych metod i instrumentów dynamizowania innowacyjności na różnych poziomach tkanki społecznej. Nie można podważać tezy o wyczerpywaniu się dotychczasowych czynników wzrostu gospodarczego Polski. Stwarza to impuls do szczególnego wysiłku na rzecz rozwoju sfery B+R i usprawniania procesu transferu wiedzy do gospodarki.

Znaczenie innowacji i towarzyszące im ryzyko ich tworzenia oraz wdrażania sprawia, że praktycznie wszystkie rozwinięte i rozwijające się kraje świata stosują polityki wsparcia kreowania oraz wdrażania innowacji.

Organizacja i finansowanie firmy oraz zakres wsparcia innowacyjności, zarówno w przemyśle, jak i w usługach, powinny być stale przedmiotem zainteresowania środowisk politycznych, samorządowych, a także naukowych i praktyki gospodarczej. Warto podkreślić, że polityka innowacyjna w krajach wysoko rozwiniętych ulega wyraźnej ewolucji. Dotyczy to celów i priorytetów realizowanej polityki, roli państwa, stosowanych instrumentów, a także zakresu oraz powiązań z innymi dziedzinami społeczno-gospodarczej aktywności.

W artykułach wyeksponowano regionalne aspekty aktywności innowacyjnej, korespondujące z unijną polityką wspierania inteligentnych regionów, co postrzegane jest jako istotna składowa działań w regionie na rzecz uzyskiwania efektów, przenikających poza jego granice.

W globalnej gospodarce wiedzy zmieniają się sposoby traktowania środowisk innowacyjnych i nadawania dynamiki ich rozwojowi. Równie istotne jak powiązania regionalne stają się związki z podmiotami, działającymi globalnie.

W artykułach podkreśla się znaczenie zdolności do konfigurowania przez podmioty gospodarcze zasobów, pozyskiwanych na globalnych rynkach. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera dostęp do zasobów wiedzy i informacji. Dotyczy to zarówno sfery B+R, jak i prowadzenia biznesu. Aby zrealizować ten cel, potrzebne są kluczowe zadania, tj. aktywizowanie zasobów ludzkich i reorientowanie alokacji zasobów finansowych. Przekonywanie o znaczeniu i roli zasobów ludzkich w osiągnięciu sukcesu rynkowego ociera się o banał.

Diametralnie innego znaczenia nabiera problem zapewnienia najwyższej jakości kapitału ludzkiego i zsynchronizowania potrzeb rynku pracy z „podażą” absolwentów szkół średnich i uczelni wyższych.

W propozycjach rozwiązań problemu wskazuje się na perspektywę długo- versus krótkoterminowych zmian w profilu gospodarczym regionów czy subregionów. Zważywszy, że zwłaszcza na uczelniach wyższych aktualizacja oferty edukacyjnej jest procesem długotrwałym, potrzeby środowisk biznesowych powinny być zaspokajane przez rozwój form kształcenia ustawicznego. Zawarte w publikacji odniesienia do zarządzania uczelniami wyższymi mają duży walor aktualności i trafności oceny.

Ze względu na formalne ograniczenia trudno we Wprowadzeniu odnieść się do całego spektrum eksponowanych problemów. Wyrażamy przekonanie, że konferencja naukowa, stanowiąca zwieńczenie wspólnego wysiłku przygotowania artykułów z obszaru szeroko rozumianej nowoczesności przemysłu i usług, pozwoli na pełną wymianę poglądów i prezentację rezultatów badań.

Opracowanie powstało dzięki wysiłkowi wielu środowisk akademickich z Polski i Ukrainy. Kolejny raz animatorami instytucjonalnymi tego współdziałania środowisk naukowych, a także gospodarczych są Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, Oddział Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa w Katowicach oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że powstała wspólnym wysiłkiem publikacja pt. „Nowoczesność przemysłu i usług” zawiera treści, które mogą zainspirować zarówno teoretyków, jak i praktyków zarządzania.

Za trud przygotowania artykułów dziękujemy ich Autorom. Wyrażamy nadzieję na kontynuację tak owocnej współpracy naukowo-badawczej, angażującej obok środowisk akademickich także samorządowe i gospodarcze. Odrębne podziękowania kierujemy w stronę Recenzentów, którzy z niezwykłym poświęceniem, w dużym reżimie czasowym, przyczynili się do sukcesu wydawniczego i terminowego wydania niniejszej publikacji.

Jan BRZÓSKA

Jan PYKA